

Noteringar från Caféträff måndag den 13 december 2021 Frimis salonger

CAFÉTRÄFF, VI MINNS ORVAR BERGMARK SAMT LUCIATABLÅ 13 DEC 2021

På Frimis salonger samlades drygt 150 personer denna dag och fick ta del av det som ursprungligt var planerat hållas förra året, då gentlemannen och Idrottsambassadören Orvar Bergmark skulle ha fyllt 90 år.

Nämnda föreställning ställdes in av förklarliga skäl, enär vi inom vårt land drabbats av Pandemi i form av Covid 19.

Till denna Caféträff måndag 13 dec 2021 hade vi erhållit betydligt fler anmälningar, men en hel del hade lämnat återbud, också det av förklarliga skäl och sannolikt enär Pandemin ej har försvunnit. Det gäller ju att hålla avstånd och vara rädda om varandra.

Nå väl, dagens träff – där de ankommande uppmanats ta med och visa vaccinationsbevis utanför entré - startade med att Kjell Sunesson hälsade alla välkomna och berättade om dagens program, men också vad som planerats för våren 2022. Det hela kommer där till att ytterligare delges medlemmarna i form av att vår tidning Idrottsarvet utsändes i mellandagarna där till ytterligare information kommer på veckans Nyhet.

Sitt framträdande på scenen avslutade Kjell och företog lotteridragning på de "halva-potten-lotter" som sålts i entrén. Fyra personer kunde därmed gå hem med var sin 500:- - lapp.

Så vidtogs informationen "*Vi minns Orvar Bergmark*" anført av Thomas Eklund. Intervjuer skulle ha gjorts av Håkan Bågenvik, men denne hade insjuknat så Thomas gjorde även dessa. Till sin hjälp hade Thomas mängder av bilder. Några av dem i början av Orvars karriär som friidrottare, men främst från hans aktiva karriär inom fotbollen och bandyns värld.

För många är det bekant att ynglingen och norrlänningen från Bureå och Byske Orvar som förlorat sin fader i tonåren flyttade tillsammans med mamma och två systrar till Örebro. Han var duktig inom friidrotten speciellt kula. Det tränades på Eyravallen (Orvar bodde bara ett stenkast från anläggningen) och där träffade han Olle Säaw - också en som tränade mycket och som var ett par år äldre än Orvar och Olle fick med sig vännen Orvar att träna bandy. Året är 1948.

Detta år startade också träning i fotboll för bagaren o konditorn Orvar (pappan hade varit i detta yrke också). Upp tidigt och det fanns möjligheter att få träna på eftermiddagar.

Det gick så bra att Orvar redan i äldre tonåren debuterade i ÖSK-fotbollen. Han upptäcktes redan vid den tiden också av Putte Kock en legendarisk f.d. fotbollsspelare och detsamma som ledare inom Svensk Fotboll.

Orvar hade – som sagts - uppmärksammats och var medtagen samt var presenterad på Rekord-Magasinet's framsida 1954. För den oinvidge var det detta sportmagasin som alla

sportintresserade ungdomar önskade prenumerera på eller i vart ville läsa så mycket som möjligt i.

Om det var det som gjorde att – redan då - två framträdande kulturpersonligheter och med AIK-hjärta; nämligen Stig Trenter samt Lars Forsell skulle söka värva Orvar både för bandy som för fotbollen.

Dessa tog sig till Örebro och uppsökte Orvars hem där mamma öppnade. Orvar var inte hemma och de fick återvända till Stockholm. Det var vid detta tillfälle mamma förmedlade till Orvar efter besöket ”att det var ett par lodisar här och frågade efter Dig”.

Nå väl, i samråd utav unga Ulla så bar det ändock av till AIK och Stockholm (egentligen *Solna* men det hoppar vi över denna gång....).

Det var ju ändock spännande med löften om bra arbeten, mycket uppmärksamhet i rikstidningar o radio samt utlandsresor för AIK, så var det lockande. Vid denna tid i början på 50-talet var det minsann inte så lätt att ta sig utomlands, som det är i dessa dagar (normal).

Orvar o Ulla återkom sedan efter ett par år från Sthlm och han erhöll tjänst på Örebro Brandkår och dessutom bostad i anslutning till arbetet på Fabriksgatan. Tiderna var helt annorlunda då mot nu, ska kanske betonas.

I sin karriär inom fotbollen men även bandy där han fanns med i allsvenskt spel i de båda idrotterna gick det jättebra och Thomas Eklund gav i så väl bild i sitt föredrag väldigt många exempel på detta.

Topp var ändock 1958, VM i fotboll och i Sverige och det hade gått bra för vårt landslag bl.a. där man slog Västtyskland i Göteborg på det då relativt Nya Ullevi och man åkte tåg på Västra stambanan mellan Gbg- Sthlm.

Tåget stannade till på de flesta stationer och det var mängder av uppvaktningar och autografskrivande för det duktiga svenska landslagsspelarna. För nu skulle man också spela final på Råsunda mot självaste Brasilien. En höjdarupplevelse betonade den gode Orvar vid flera tillfällen, efter.

Att i detta sammanhang redogöra för Orvars karriär låter sig inte klaras ut här och nu men rekommenderas att söka läsa den ÖSK-bok som Christer Blohm skrivit i samband med ÖSKs hundra-årsjubileum 2008. Där finns enormt med material att tillgodogöra sig. Thomas bjöd också Christer att förtälja sina upplevelser i sin ungdom och sin beundran för ÖSK och Orvar i synnerhet. Han i sin uppväxt bodde heller inte så långt från Orvars första hem i Örebro och hans mamma.

Dock ska ändock nämnas att Orvar var fotbollsproffs i Italien i Roma 1962-64.

Bör kanske nämnas också att han var också förste året runt anställd förbundskaptenen i svensk fotboll mellan 1965 – 70.

Innan Christer kom upp på scenen hade Thomas Eklund bjudit upp en person som både haft Orvar som lagkompis i så väl fotboll som bandy. Den allestädes närvarande Benny Lennartsson.

Benny med rötter i Kvarntorp cyklade in till stan ibland för att bara se på träningarna, men allt eftersom blev han engagerad inom ÖSK och blev där till utomordentligt duktig och framgångsrik i de båda sporterna.

Benny hade även tidvis Orvar som tränare inom fotbollen. Längre fram fanns också som mentor till Benny till och från.

Annat exempel var när Benny utöver sina examina på Karro och GIH skulle medfölja sin hustru Viviann på språkresa till England bl.a.

Eftersom den gode Benny inte var färdig i sin fotbollskarriär så rådfrågade han Orvar om han kunde vidimera/tipsa var han kunde få vara med och träna. Bobby Robson som var "ett tungt namn inom engelsk fotboll" och Orvar hade känningar med densamme ordnades så att Benny kunde träna med Chelsea.

Benny hade mycket att berätta, men på slutet sitt gäst-framträdande så förtäljde han om när han fick besöka Orvar i hemmet i Almby där hela tiden och alltid Ulla fanns med. Av självklara skäl hade man inte möjlighet att kunna få besök utav alla av för dem som så önskat.

Orvar hade då sedan och i flera år ju drabbats i stigande grad av Parkinsons sjukdom. Här ville Benny också framhålla den oerhörda insats som Olle "Totten" Gustafsson gjorde för sin lagkompis och nära vän, Orvar.

Orvar efterlämnade vid sin bortgång hustru Ulla döttrarna Eva och Maria med familjer 2004.

Avslutningsvis berättade Thomas Eklund om de fantastiska förberedelser – visade bilder på personer som närvarat och personer som gjort väldigt oerhört mycket för att celebrera Orvars minne. Året 2005 året efter hans bortgång.

Framträdande roller hade i underbyggnaden för att det hela skulle kunna arrangeras var Thomas, Rolf Hallgren och Kurt Lövenhaft. Dessa stod dock inte ensamma utan stor del ut av ÖLIS styrelse och Utskott fanns med i arrangörsleden såsom Lennart Thörn, Gunnar Hagsten, Per Å Knutsson med flera. Många ej nämnda här men ingen glömd.

Vid festligheterna på Nöjeskrogen vid slottet/Järntorget i Örebro fanns de flesta i VM-truppen från 1958 och VM 1970, men också väldigt många av hans kamrater från bandy i så väl ÖSK som landslag. Invigningstalare och den som klippte bandet av utställningen om Orvar Bergmark var Lennart Johansson mest känd som ordförande i Svenska FF och UEFA och andra celebriteter i många stycken "styrda" av Tommy Engstrand, men även Peter Flack med i hyllningen, inte att förglömma.

I slutet av sitt framförande sade Thomas också att *namnet Bergmark* är inte ute ur spalterna och fotbollen, det finns två ättelägg och barnbarn Niclas i Örebro SK och Adam finns i Djurgårdens fotbollstrupp men f.n. utlånad till Falkenbergs FF.

Thomas hedrades blygsamt med förtjänat ett Stort tack och applåd för sitt gedigna grundarbete och därför att han genomförde föredraget på ett lysande sätt.

Benny Lennartsson och Christer Blohm tackades och erhöll var sin gåva, Pionjärerna, den bok som framtog förra året och det berättades av och om Kvinnors idrott i länet, samt var sin ljusstake framställd av "vår egen snidare" Lars Henningsson.

Där efter följde den Luciatablå som ÖLIS genomfört varje år sedan 2007 och i samarbete med elever lärare o föräldrar från Karl Johansskolan.

Väldigt uppskattat inslag och de – eleverna – erhöll en värmande applåd för sitt framträdande. Oerhört uppskatta – som sagts- enligt många närvarande.

Avslutningsvis kan nämnas (men i förbigående) att i Örebro finns en plats som heter *Orvar Bergmarks plats*. Ytan är mellan Fotbollsarenans Östra Läktaren och ishallen, Där Eyra-center med en hel del utav företag och organisationer.

Platsens namn, blev beslutad efter att undertecknad uppvaktat Namnberedningskommittén på Örebro Kommuns Stadsbyggnadskontor om att förslagsvis benämna denna plats *Orvar Bergmarks plats*.

Noterat av
Sven Arne Ahlberg